

UZASADNIENIE

Przedmiot i przebieg postępowania

Pozwem z dnia 3 września 2019 r. (data stempla pocztowego) powód G. P. (1) wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. na swoją rzecz kwot: 50 000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11 czerwca 2017 r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za wypadek jakiemu uległ w dniu 5 grudnia 2016 r., kwoty 974,72 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 11 czerwca 2017 r. do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów leczenia oraz zwrotu kosztów postępowania. Wniósł również o ustalenie istnienia odpowiedzialności pozwanego za ewentualną dalszą szkodę mogącą ujawnić się u niego w przyszłości. W uzasadnieniu powód podał, że w dniu 5 grudnia 2016 r. ok. godz. 09:30 wyruszył rowerem do sklepu po zakupy. W pewnym momencie jadący przed nim pojazd zatrzymał się. Powód chciał go wyminąć, jednak kierowca nagle otworzył drzwi pojazdu i uderzył nimi powoda, co spowodowało, że spadł z roweru. W wyniku zaistniałego zdarzenia u powoda stwierdzono początkowo powierzchowny uraz biodra i uda, ale po paru dniach ujawniono złamanie szyjki kości udowej lewej i przeprowadzono leczenie operacyjne. Powód nadal skarżył się na dolegliwości bólowe, które uniemożliwiały mu normalne funkcjonowanie. Odczuwał przy tym poirytowanie oraz obawę o swój stan zdrowia. Powód wskazał, że zasądzono na jego rzecz zadośćuczynienie w wysokości 2 000 zł za doznaną krzywdę w ramach toczącego się postępowania karnego przeciwko sprawcy wypadku W. R.. Niemniej zgłosił szkodę także do ubezpieczyciela sprawcy zdarzenia, który uznał swoją odpowiedzialność za zdarzenie i wypłacił powodowi kwotę 15 000 zł. W jego ocenie kwota ta jest zaniżona w stosunku do szkody jakiej doznał. Powód przed wypadkiem cieszył się bowiem dobrym zdrowiem, był osobą aktywną i towarzyską, uczęszczał na spacer i piesze wycieczki, jeździł na rowerze. Po zdarzeniu jego stan uległ znacznemu pogorszeniu. Powód nadal skarży się na ból biodra i złe samopoczucie. Ponadto żądanie wyrażone w pozwie dotyczyło także zapłaty kwoty 974,72 zł tytułem zakupu środków medycznych potrzebnych na leczenie, na co powód przedstawił stosowne faktury. Z uwagi na przebyty udar mózgu powód przebywał w SPZOZ w B.. (pозew, k. 2-8).

W dniu 4 grudnia 2020 r. (data stempla pocztowego) pozwany złożył do Sądu odpowiedź na pozew, która nie zawierała podpisu pełnomocnika upoważnionego do reprezentowania ubezpieczyciela w tej sprawie. Pozwany wnosił w tym piśmie o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na jego rzecz od powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwany podniósł, że przyznał na rzecz powoda zadośćuczynienie za doznaną krzywdę w wysokości 15 000 zł oraz kwotę 985,64 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia. W jego ocenie nie istnieją podstawy do przyznania powodowi zadośćuczynienia w kwocie wyższej niż dotychczas wypłacona. Nadto powód nie wykazał przy tym związku przyczynowego pomiędzy zaistniałym zdarzeniem a kosztami leczenia przewyższającymi dotychczas wypłaconą kwotę. Podniósł, że samo przedłożenie paragonów nie stanowi dowodu, że wskazany w nich koszt był celowy i uzasadniony. Pozwany kwestionował również zasadność roszczenia odsetkowego. Odpowiedź na pozew nie została podpisana, czego referent sprawy od razu nie dostrzegł. (odpowiedź na pozew, k. 36-37)

Postanowieniem z dnia 7 września 2021 r. Sąd zawiesił postępowanie na podstawie art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c. ze skutkiem od dnia 9 kwietnia 2021 r. z uwagi na zgon powoda G. P. (1). (postanowienie, k. 69)

W Sądzie Rejonowym w Bielsku Podlaskim toczyło się postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym G. P. (1), które zostało zarejestrowane pod sygn. I Ns 761/21. (pismo, k. 81). Postanowieniem z dnia 7 grudnia 2021 r. Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim stwierdził, że spadek po G. P. (1) na podstawie ustawy nabyli żona A. P. w # części, syn J. P. w # części oraz córka R. P. w # części. (postanowienie, k. 88)

Postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2022 r. Sąd podjął postępowanie z udziałem spadkobierców G. A. P., J. P. i R. P.. (postanowienie, k. 90)

Postanowieniem z dnia 7 marca 2023 r. Sąd umorzył postępowanie w zakresie żądania ustalenia odpowiedzialności pozwanego za ewentualne dalsze szkody mogące się ujawnić w przyszłości u G. P. (1) na podstawie art. 355 k.p.c. Z uwagi na jego zgon bezprzedmiotowe byłoby ustalanie odpowiedzialności pozwanego za ewentualne inne szkody, jakie ujawniłyby się u zmarłego po prawomocnym zakończeniu postępowania. (postanowienie, k. 152)

W piśmie z dnia 13 czerwca 2023 r. powodowie podtrzymali żądanie pozwu w zakresie zadośćuczynienia, wnosząc o jego zasądzenie na swoją rzecz w częściach równych, oraz zasądzenia kosztów procesu, cofając powództwo w zakresie zasądzenia kwoty 974,72 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia wraz ze zrzeczeniem się tego roszczenia. Pełnomocnik powodów zwrócił uwagę, że żądanie w tym zakresie zostało przez pozwanego spełnione w okresie gdy pełnomocnik powoda składał pozew do sądu. (pismo, k. 178-181)

Pełnomocnik pozwanego w celu wykonania zobowiązania wydanego przez Sąd postanowieniem na rozprawie z dnia 25 lipca 2023 r., przedłożył w dniu 1 sierpnia 2023 r. odpowiedź na pozew uzupełnioną o jego własnoręczny podpis wraz z uwierzytelnionym wydrukiem z systemu Poczty Polskiej S.A. potwierdzającą nadanie odpowiedzi na pozew w sprawie I C 2592/19 ówczesnemu pełnomocnikowi powoda, adw. A. Ł.. (postanowienie, k. 192; pismo pełnomocnika wraz załącznikami, k. 194-197)

Na rozprawie w dniu 24 sierpnia 2023 r. pełnomocnik powodów podtrzymał stanowisko w sprawie, wnosząc o zasądzenie kosztów tak jak w modyfikacji powództwa. (protokół z rozprawy, k. 205).

Ustalenia faktyczne

W dniu 5 grudnia 2016 r. ok. godz. 10:05 G. P. (1) wyruszył rowerem do sklepu po zakupy. W pewnym momencie jadący przed nim pojazd zatrzymał się. G. P. (1) chciał go wyminąć, jednak kierujący pojazdem marki S. (...) o nr rejestracyjnym (...), W. R., nagle otworzył drzwi i uderzył nimi G. P. (1). W wyniku uderzenia poszkodowany spadł z roweru.

(bezsporne; notatka informacyjna o zdarzeniu drogowym str. 112, 130 pliku .pdf – akta szkody na płycie CD, k. 40)

W wyniku zaistniałego zdarzenia poszkodowany zgłosił się na SOR do Szpitala w B., gdzie przebywał przez 5 dni. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono u niego powierzchowny uraz biodra i uda. Po wyjściu ze szpitala (...) nadal skarżył się na powracający, stały ból biodra, dlatego w dniu 27 grudnia 2016 r. ponownie skierował się do szpitala na badania. U poszkodowanego stwierdzono wówczas dodatkowo złamanie szyjki kości udowej lewej, co kwalifikowało go do leczenia operacyjnego.

(bezsporne; zdjęcia po zdarzeniu, str. 8-9 pliku .pdf, dokumentacja medyczna, str. 14, 98-106 pliku .pdf – akta szkody na płycie CD, k. 40)

W dniu 30 grudnia 2016 r. G. P. (1) został poddany zabiegowi protezoplastyki połówicznej bipolarnej stawu biodrowego lewego. Po jego przeprowadzeniu został wypisany ze szpitala.

(dokumentacja medyczna, str. 50 pliku .pdf – akta szkody na płycie CD, k. 40)

G. P. (1) po wykonanym zabiegu nadal skarżył się na bardzo silny, promieniujący ból biodra, który uniemożliwiał mu normalne funkcjonowanie. Utykał i mógł poruszać się jedynie za pomocą kuli. Dolegliwości bólowe zmuszały go do przyjmowania leków przeciwbólowych. Dodatkowo obecność w szpitalu jak i ból powodowała u poszkodowanego zmęczenie i strach. Z uwagi zły stan zdrowia był zmuszony korzystać z pomocy osób najbliższych przy najprostszych czynnościach. Mimo prowadzonej rehabilitacji, poszkodowany nie powrócił do stanu zdrowia przed wypadku.

(dokumentacja medyczna, str. 107 pliku .pdf; faktury VAT, str. 338, 343-356, 363, 368-381 – akta szkody na płycie CD, k. 40; zeznania powódki A. P., k. 153-v)

Przed zdarzeniem poszkodowanym pozostawał na emeryturze, robił samodzielnie zakupy, prowadził samochód, jeździł na rowerze. Poza tym wolny czas spędzał w domu, przed telewizorem, w zasadzie nie wykonywał prac domowych. Jego stan był wówczas dobry. Mimo przeprowadzonej wcześniej operacji serca nie skarżył się na żadne poważniejsze dolegliwości bólowe.

(zeznania powódki A. P., k. 153-v)

Sprawca zdarzenia W. R. posiadał polisę obowiązkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w towarzystwie (...) S.A. z siedzibą w W.. Szkoda u poszkodowanego została zgłoszona w dniu 12 maja 2017 roku, której ubezpieczyciel nadał numer (...).

(druk zgłoszenia szkody, str. 1-3 pliku .pdf – akta szkody na płycie CD, k. 40)

Dnia 20 grudnia 2017 r. ubezpieczyciel przyznał poszkodowanemu odszkodowanie za doznaną krzywdę na podstawie art. 445 k.c. w wysokości 15 000 zł. Kwotę tę ubezpieczyciel wypłacił na rzecz (...) sp. z o.o. w W..

(decyzja z 20.12.2017 r. dot. wypłaty zadośćuczynienia, str. 281-282 pliku .pdf – akta szkody na płycie CD, k. 40)

Na podstawie sporządzonej opinii lekarskiej z dnia 3 września 2019 r., ubezpieczyciel przyznał w dniu 5 września 2019 r. poszkodowanemu obok zadośćuczynienia w wysokości 15 000 zł także kwotę kosztów leczenia w kwocie 985,64 zł. Kwotę tę ubezpieczyciel wypłacił na rzecz (...) sp. z o.o. w W.. (opinia lekarska, str. 15-17 pliku .pdf – akta szkody na płycie CD, k. 40; decyzja z 05.09.2019 r., k. 182-183)

W 2018 r. poszkodowany w wyniku upadku w łazience w swoim mieszkaniu doznał udaru mózgu. Przewieziony do szpitalu nie odzyskał już przytomności, w wyniku czego jego żona A. P. zdecydowała o przeniesieniu go do Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w B., gdzie zmarł w dniu 9 kwietnia 2021 r.

(odpis skrócony aktu zgonu, k. 67; zeznania powódki A. P., k. 153-v)

W wyniku zdarzenia z dnia 5 grudnia 2016 r. G. P. (1) doznał wysokoenergetycznego złamania kości udowej lewej, objawiającego się silnym bólem biodra, uda oraz znacznym obrzękiem kończyny dolnej, co wymagało przeprowadzenia leczenia operacyjnego. Zabieg operacyjny został wykonany u poszkodowanego z opóźnieniem trzytygodniowym, co wydłużyło u niego okres bólowy. Doznany uraz u poszkodowanego spowodował utrudnienia w jego życiu codziennym przez 16 tygodni. W tym okresie G. P. (1) wymagał opieki osób trzecich przy przygotowaniu posiłków, pomocy w toalecie, ubieraniu się. Ograniczył się także poziom jego sprawności ruchowej. Poszkodowany nie mógł chodzić na spacer, miał trudności przy wstawaniu z łóżka, krzesła. Z uwagi na podeszły wiek powód powinien być poddany codziennej rehabilitacji w wymiarze 45 minut przez okres 6 tygodni.

(opinia biegłego, k. 158-159; opinia uzupełniająca, k. 168-169)

Omówienie dowodów

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił przede wszystkim na podstawie złożonych do sprawy akt szkodowych, na podstawie których Sąd był władny ustalić przebieg zdarzenia, proces leczenia poszkodowanego jak i fakt wypłaty części zadośćuczynienia i kosztów leczenia przez ubezpieczyciela. Fakt śmierci powoda G. P. (1) jak i wstąpienia w jego miejsce następców prawnych w osobie powodów A. P., J. P. i R. P., Sąd ustalił na podstawie dokumentów o charakterze urzędowym – odpisu skróconego aktu zgonu wydanego przez USC oraz postanowienia Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z dnia 7 grudnia 2021 r., które nie budziły żadnych wątpliwości.

Jednocześnie Sąd postanowił pominąć dowód z akt sprawy karnej II K 181/17 na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. jako zbędny dla rozstrzygnięcia. W tej sprawie pozwany ubezpieczyciel nie kwestionował swojej odpowiedzialności w sprawie, ani faktu, iż w dniu zdarzenia sprawca zdarzenia był objęty umową ubezpieczenia OC pojazdu marki S. (...) o nr rejestracyjnym (...) zawartą z (...). Do tego żadna ze stron nie zaprzeczała, aby sprawca skazany wyrokiem karnym

przez Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim był zobowiązany do wypłaty zadośćuczynienia na rzecz G. P. (1) w kwocie 2 000 zł. Dla rozstrzygnięcia sprawy o charakterze cywilnym nie było więc w tym przypadku konieczne przeprowadzenia postępowania dowodowego w oparciu o akta sprawy karnej.

Ustalając stan faktyczny sprawy Sąd oparł się również częściowo na zeznaniach powódki A. P. oraz na dowodzie z opinii biegłego z zakresu (...).

Dokonując ustaleń w zakresie doznanych przez G. P. (1) obrażeń w wyniku zdarzenia, jak i koniecznego procesu leczenia i rehabilitacji, która powinna zostać przeprowadzona, aby doprowadzić poszkodowanego do stanu sprzed wypadku, Sąd oparł się na treści opinii biegłego J. W.. Biegły kompleksowo odniósł się w opinii głównej do przedstawionego mu problemu i swoje wnioski przedstawił w sposób przejrzysty i zupełny. W opinii uzupełniającej biegły odniósł się nadto do pytania o związek przyczynowy między zakupionymi przez poszkodowanego lekami wykazanymi w fakturach zamieszczonych w aktach szkody a samym procesem leczenia informując, iż z uwagi na to, że są to leki kardiologiczne i internistyczne nie może on wypowiedzieć się na temat zasadności ich zakupu. Niemniej powyższa okoliczność nie uzasadniała w tym przypadku dopuszczenia dowodu z opinii biegłego innej specjalizacji wobec tego, że żądanie powodów co do zwrotu zakupionych kosztów leków zostało w pełni przez pozwanego uwzględnione o czym świadczy treść pisma ubezpieczyciela z dnia 5 września 2019 r. o wypłacie z tego tytułu kwoty 985,64 zł, jak również stanowisko strony powodowej co do cofnięcia pozwu w tym zakresie. Uznając, iż biegły w pełni odpowiedział na zadany mu w tej sprawie problem, Sąd pominął dowód z uzupełniającej opinii biegłego jako zbędny dla rozstrzygnięcia sprawy na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. Dla rozstrzygnięcia sprawy nie miało bowiem znaczenia precyzowanie konkretnej podstawy prawnej zakwalifikowania urazu powoda jako 10% uszczerbku na zdrowiu.

Za wiarygodne Sąd uznał także zeznania powódki A. P.. Powódka zeznawała szczerze, przedstawiając zdarzenia w taki sposób jakie je zapamiętała. Opisała przekonująco stan zdrowia swojego męża, G. P. (1) zarówno przed wypadkiem jak i po jego wystąpieniu jak i fakt odbycia rehabilitacji, która nie jednak nie przywróciła mu pełni zdrowia. Świadek podała także, iż w końcowych latach życia G. P. (1) z uwagi na upadek spowodowany wcześniejszym wypadkiem, zamieszkał w domu opieki, gdzie ostatecznie zmarł. Zeznania te nie dowiodły natomiast postawionego w pozwie twierdzenia, jakoby powód był na swój wiek osobą aktywną i towarzyską.

Ocena prawna

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części

Ustalenie odpowiedzialności ubezpieczyciela

Zgodnie z treścią art. 822 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłaty określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Świadczenie ubezpieczyciela obejmuje zapłatę sumy pieniężnej odpowiadającej wysokości poniesionej przez poszkodowanego szkody. W myśl art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia.

Podstawą odpowiedzialności pozwanego ubezpieczyciela stanowi więc umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, jaka łączyła pozwanego ze sprawcą wypadku W. R.. Zgodnie z art. 19 ust. 1 zd. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń..

Ubezpieczyciel przyznał wprawdzie, iż między nim a W. R. została zawarta umowa ubezpieczenia obowiązkowego OC pojazdu, i nie kwestionował swojej odpowiedzialności w sprawie. Wskazywał jednak, że wypłacona przez niego dotychczas kwota zadośćuczynienia i kosztów leczenia w pełni odpowiada wartości szkody, jaką poniósł poszkodowany (a w konsekwencji jego następcy prawni). W związku z powyższym pozwany odmówił zapłaty zadośćuczynienia ponad kwotę już wypłaconą.

Zadośćuczynienie, przesłanki odpowiedzialności za szkodę

W myśl art. 444 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty, a na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia, a jeżeli poszkodowany stał się inwalidą, także sumę potrzebną na koszty przygotowania do innego zawodu. Natomiast zgodnie z treścią art. 445 § 1 k.c. w wypadkach przewidzianych w artykule poprzedzającym, sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Regulacja kodeksu cywilnego odnosząca się do naprawienia szkody na osobie obejmuje więc zarówno szkodę majątkową (art. 444 k.c.), jak i krzywdę niemajątkową (art. 445 k.c. w zw. z art. 444 k.c.) spowodowaną uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia i przejawiającą się ujemnymi doznaniem psychicznymi.

Zadośćuczynienie musi być przede wszystkim sposobem naprawienia krzywdy. Chodzi tu o krzywdę ujmowaną jako cierpienie fizyczne, a więc ból i inne dolegliwości, oraz cierpienia psychiczne, czyli negatywne uczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała czy rozstroju zdrowia w postaci np. zeszpecenia, wyłączenia z normalnego życia itp. Celem zadośćuczynienia jest przede wszystkim złagodzenie tych cierpień. Powinno ono mieć charakter całościowy i obejmować wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno już doznane, jak i te, które zapewne wystąpią w przyszłości (a więc prognozy na przyszłość) (por. wyrok Sądu Najwyższego z 3 lutego 2000 r., I CKN 969/98, LEX nr 50824). Jeśli chodzi o kryteria wysokości zadośćuczynienia, to podstawowym kryterium pozwalającym na ustalenie wysokości zadośćuczynienia pieniężnego jest wielkość (stopień czy rozmiar) doznanej przez pokrzywdzonego krzywdy, a to kryterium z kolei wymaga odwołania się do wielu mniej lub bardziej nieostrych kryteriów (Kodeks cywilny. Tom I–III. Komentarz, pod red. M. Gutowskiego, Legalis 2022, komentarz do art. 445 k.c., nb. 13). Wszelkie wymieniane w orzecznictwie sądowym kryteria mają więc charakter bardzo oceny, a „odpowiedniość” kwoty zadośćuczynienia zależy w wysokim stopniu od sędziowskiego uznania. Wśród wspomnianych kryteriów wymienia się np. czas trwania i intensywności cierpień fizycznych i psychicznych, nieodwracalność skutków urazu, rodzaj wykonywanej pracy, szanse na przyszłość, wiek poszkodowanego, poczucie nieprzydatności społecznej, stopień winy i postawę sprawcy oraz inne okoliczności podobnej natury (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 1 kwietnia 2022 r., sygn. I ACa 459/20, wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 19 września 2019 r., sygn. I ACa 1027/18), ponadto zadośćuczynienie nie może mieć charakteru symbolicznego, ale też nie powinno być źródłem wzbogacenia (np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 29 listopada 2018 r., sygn. V ACa 818/17).

Zadośćuczynienie jest zatem środkiem naprawienia szkody o charakterze niemajątkowym. Do ustalenia odpowiedzialności za szkodę (art. 415 k.c.) wymagane jest zajście zdarzenia wywołującego szkodę (czynu bezprawnego), wystąpienie szkody oraz istnienie normalnego związku przyczynowego pomiędzy zdarzeniem wywołującym szkodę a samą szkodą (art. 361 § 1 k.c.).

W tej sprawie powodowie jako następni prawni zmarłego poszkodowanego G. P. (1) dochodzili ostatecznie od ubezpieczyciela zapłaty kwoty 50 000 zł w częściach równych za krzywdę (zadośćuczynienie), jaką poszkodowany poniósł w związku ze zdarzeniem z dnia 5 grudnia 2016 r.

Sąd przyznał zasadność zgłoszonemu żądaniu uznając wypłacone dotychczas przez ubezpieczyciela zadośćuczynienie za nierekompensujące poniesionej przez poszkodowanego szkody. W oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd ustalił, że doznane przez G. P. (1) obrażenia ciała po wypadku z dnia 5 grudnia 2016 r., tj. złamanie szyjki kości udowej lewej oraz stłuczenie lewego biodra i uda, miało istotny wpływ na pogorszenie się jego stanu zdrowia. Nie bez znaczenia pozostawało także kwestia zaawansowanego wieku poszkodowanego. Jego obrażenia

wymagały bowiem leczenia operacyjnego i wstawienia endroprotezy. Co więcej przez około 4 miesiące wymagał on także pomocy w zwykłych czynnościach dnia codziennego takich jak przygotowywanie posiłków, ubieranie się, poruszanie się po mieszkaniu. Następnie musiał poddać się rehabilitacji, która trwała ok. 2 tygodni i mimo podjętych prób do końca jego życia nie przywróciła mu pełnej sprawności, gdyż mógł poruszać się jedynie przy pomocy kuli. Przed wypadkiem, jak zeznała jego żona powódka A. P., poszkodowany poruszał się samochodem i rowerem, jeździł po zakupy, zaś po wypadku nie miał już takiej możliwości. Poza tymi aktywnościami powód nie prowadził jednak aktywnego trybu życia, dużą część dnia spędzał wcześniej przed telewizorem. Od czasu wypadku towarzyszył mu także dotkliwy ból, który pomimo leczenia i rehabilitacji do końca nie ustąpił. Pogorszenie stanu zdrowia G. P. (1) wywołane wypadkiem było więc długotrwałe i wręcz towarzyszyło mu do końca życia.

Z powyższych względów powództwo o zadośćuczynienie pozostawało zasadne. Tym, co budziło wątpliwości Sądu i stanowiło podstawę do częściowego powództwa, była wysokość należnego powodowi zadośćuczynienia. Sąd ocenił, że całkowita odpowiednia kwota zadośćuczynienia dla G. P. (1) za zaistniały wypadek wynosiła 50 000,01 zł (a nie 65 000 zł, jak by sugerował pozew – taką kwotę łącznego zadośćuczynienia Sąd uznaje za rażąco zawyżoną). Sąd musiał uwzględnić, że wcześniej ubezpieczyciel przyznał G. P. (2) zadośćuczynienie w kwocie 15 000 zł, a zatem do zasądzenia pozostała kwota 35 000,01 zł. #

Zgodnie z art. 445 § 3 k.c. roszczenie o zadośćuczynienie przechodzi na spadkobierców tylko wtedy, gdy zostało uznane na piśmie albo gdy powództwo zostało wytoczone za życia poszkodowanego. Powództwo zostało wytoczone przez samego G. P. (1), a jego spadkobiercy zajęli jego miejsce w postępowaniu. Powodowie są zatem uprawnieni do domagania się zapłaty zadośćuczynienia należnego G. P. (2) jako jego następcy prawni. Z tego względu Sąd zasądził na rzecz każdego z powodów kwotę po 11 666,67 zł (35 000,01 / 3). W kwocie przewyższającej to żądanie Sąd powództwo oddalił.

Odsetki

Oddaleniu podlegało również żądania odsetkowe powodów od kwoty zadośćuczynienia wyrażonego pierwotnie w pozwie. Powodowie wnosili bowiem o zasądzenie odsetek za opóźnienie od dnia 11 czerwca 2017 r., tj. po upływie okresu 30 dni od zgłoszenia szkody, co nastąpiło w dniu 12 maja 2017 r. (art. 14 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych). Sąd uznał jednak za zasadne, aby zasądzić je od dnia 21 grudnia 2017 r., tj. po upływie dnia, w którym to ubezpieczyciel uznał swoją odpowiedzialność i przyznał poszkodowanemu kwotę 15 000 zł tytułem zadośćuczynienia. Należy mieć bowiem na uwadze, że sprawca zdarzenia W. R. po zapytaniu skierowanym do niego przez ubezpieczyciela, początkowo przeczył, aby miał być odpowiedzialny za szkodę. Jego odpowiedzialność za spowodowanie wypadku w warunkach art. 177 § 1 k.p.k. została ustalona przez sąd karny w wyroku skazującym wydanym w dniu 11 grudnia 2017 r. Ubezpieczyciel podjął działania w postępowaniu likwidacyjnym, ale wobec odmownego stanowiska ubezpieczonego i braku innych dowodów, w oparciu o które ubezpieczyciel mógłby stwierdzić swoją odpowiedzialność, w usprawiedliwiony sposób czekał on na rozstrzygnięcia sprawy karnej (art. 14 ust. 2 zd. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych). Dopiero więc dysponując wiedzą o skazaniu sprawcy ubezpieczyciel mógł przystąpić do przyjęcia swojej odpowiedzialności za zdarzenie i wypłacić poszkodowanemu z tego tytułu stosowane zadośćuczynienie w dniu 20 grudnia 2017 r.

Sąd uznał, że w niniejszej sprawie zaszły podstawy do zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia poprzedzającego wyrokowanie. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 marca 2013 r., sygn. III CSK 192/12, terminem, od którego należą się odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia za krzywdę, może być więc, w zależności od okoliczności sprawy, zarówno dzień poprzedzający wyrokowanie o zadośćuczynieniu, jak i dzień tego wyrokowania. O terminie, od którego należy naliczać odsetki decyduje także kryterium oczywistości żądania zadośćuczynienia. Jeżeli bowiem w danym przypadku występowanie krzywdy oraz jej rozmiar są ewidentne i nie budzą większych wątpliwości, trzeba przyjąć, że odsetki powinny być naliczane od dnia wezwania do zapłaty od kwoty, która była wówczas usprawiedliwiona. Z kolei w sytuacjach, w których istnienie krzywdy oraz jej zakres są niejasne i konieczne jest często żmudne przeprowadzanie ustaleń w tych kwestiach w toku postępowania sądowego,

adekwatnym terminem, od którego mogą być naliczane odsetki za zadośćuczynienie za taką krzywdę jest termin wyrokowania.

Od daty wypadku do dnia 21 grudnia 2017 r. minął ponad rok, w trakcie którego ujawniły się wszystkie skutki wypadku, o którym mowa była powyżej. Uraz i dolegliwości G. P. (1) były niewątpliwe, a zatem ubezpieczyciel był w stanie rozważyć całokształt żądania i wypłacić odpowiednie (a nie rażąco zaniżone) odszkodowanie za szkodę niemajątkową w tym czasie. Nie ma więc usprawiedliwionego powodu do tego, aby odsetki od zasądzonego odszkodowania przyznać dopiero od chwili wydania w sprawie wyroku.

Dlatego też Sąd zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie od zasądzonej kwoty zadośćuczynienia od dnia 21 grudnia 2017 r. do dnia zapłaty.

Cofnięcie powództwa

Zgodnie z art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. Umorzenie postępowania w zakresie skutecznie cofniętym powództwem wynika zaś z treści 355 § 1 k.p.c.

Pełnomocnik powodów w piśmie z dnia 13 czerwca 2023 r. cofnął powództwo wraz ze zrzeczeniem się roszczenia co do kwoty 974,72 zł, wskazując, iż ubezpieczyciel kwotę tę już zapłacił. W związku w powyższym Sąd umorzył postępowanie na podstawie art. 355 k.p.c. co do kwoty 974,72 zł i odsetek od tej kwoty tytułem odszkodowania, w tym bowiem zakresie powodowie skutecznie cofnęli powództwo. Jako że wraz z cofnięciem powodowie zrzekli się roszczenia co do kwoty 974,72 zł w tym zakresie umorzenie postępowania nie wymagało uprzedniej zgody udzielonej przez pozwanego.

Koszty postępowania

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania Sąd oparł na art. 100 zd. 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Przy ustaleniu procentowej wygranej powodów w sprawie Sąd wziął pod uwagę fakt dokonanej modyfikacji powództwa, w ramach której powództwo w części dotyczącej odszkodowania zostało przez powodów skutecznie cofnięte. W tej części, mimo ogólnej zasady, iż strona cofająca pozew jest stroną przegrywającą i winna na żądanie pozwanego zwrócić koszty (art. 203 § 2 k.p.c.), Sąd uznał za zasadne, aby powodów uznać za wygrywających. Uznaje się bowiem za dopuszczalne odstępstwo od zasady wyrażonej w art. 203 § 2 k.p.c. w sytuacji gdy powód wykaże, że wystąpienie z powództwem było niezbędne dla celowego dochodzenia swoich praw lub celowej obrony z uwzględnieniem okoliczności istniejących w dacie wytoczenia pozwu. W ocenie Sądu G. P. (1) mógł w dacie złożenia pozwu tj. 3 września 2019 r. skutecznie domagać się zwrotu kosztów zakupionych lekarstw, jako, że do tego dnia kwoty tej od ubezpieczyciela nie uzyskał. Ubezpieczyciel przyznał poszkodowanemu żadaną kwotę wprawdzie już w dniu 5 września 2019 r., niemniej na dzień kiedy strona powodowa formułowała swoje żądanie w pozwie mogła ona jeszcze nie wiedzieć o tym, że ubezpieczyciel uznał swoją odpowiedzialność także w tym zakresie.

Z uwagi na powyższe Sąd ustalił, iż powodowie wygrali proces w 71 % (35 974,72 / 50 974,72). Na poniesione przez powodów koszty złożyły się: opłaty skarbowe od pełnomocnictw (51 zł), oraz koszty zastępstwa procesowego pełnomocnika będącego adwokatem (5 400 zł - na podstawie § 2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłaty za czynności adwokackie), łącznie 5 451 zł. Na koszty pozwanego złożyła się opłata skarbowa od pełnomocnictwa w wysokości (17 zł) oraz koszty zastępstwa procesowego pełnomocnika będącego radcą prawnym (5 400 zł - na podstawie § 2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłaty za czynności radców prawnych), łącznie 5 417 zł. Powodowie mogą domagać się 71 % z 5451 zł, a pozwany - 29 % z 5 417 zł. Po kompensacji powyższych kwot (3 870,21 zł - 1 570,93 zł) do zasądzenia od pozwanego na rzecz powodów pozostaje kwota po 766,43 zł (2 299,28 zł / 3) tytułem zwrotu kosztów procesu. Od kwoty kosztów procesu Sąd nie przyznał odsetek ustawowych za opóźnienie, o których mowa w art. 98 § 1¹ k.p.c. Zgodnie z art. 9 ust. 6 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw odsetki te przysługują w przypadku

powództw wnoszonych do Sądu od dnia 7 listopada 2019 r. W tej sprawie powództwo wniesiono w dniu 3 września 2019 r., a więc jeszcze przed dniem obowiązywania tego przepisu.

Oprócz tego należało rozliczyć między stronami także koszty tymczasowo pokryte przez Skarb Państwa, na które składały się: wynagrodzenie biegłego J. W. z tytułu sporządzenia dwóch opinii pisemnych łącznie na kwotę 939,31 zł (k. 173) oraz opłata od pozwu, od której powód G. P. (1) (ale nie powodowie jako spadkobiercy poszkodowanego) został zwolniony w całości tj. w kwocie 2 549 zł, łącznie 3 488,31 zł. Strony w stosunku, w jakim przegrały proces powinny zatem ponieść koszty sporządzenia opinii i opłaty od pozwu : powodowie: po 337,20 zł (29% z 3 488,31 zł / 3), a pozwany 2 476,71 zł (71% z 3 488,31 zł). Wobec powyższego Sąd na podstawie art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie od powodów po 337,20 zł oraz od pozwanego kwotę 2 476,01 zł.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

(...)